Pașii esențiali pentru a te apăra într-un dosar de evaziune fiscală

Cum arată un dosar de evaziune fiscală din perspectiva apărării

Când Direcția Generală Antifraudă Fiscală (DGAF) sau parchetul începe o verificare, primele semne sunt de obicei solicitări de documente sau convocări la audieri. În această etapă, confuzia și anxietatea sunt normale. Evaziunea fiscală este o infracțiune economică gravă, pedepsită cu închisoarea și cu sancțiuni financiare substanțiale. Diferența dintre un simplu risc fiscal și un act de evaziune este intenția: ascunderea venituri, deducerea de cheltuieli fictive sau crearea de documente false. Orice dosar de acest tip necesită o strategie de apărare construită cu atenție, mai ales că prejudiciul adus statului influențează cuantumul pedepsei.

Primul pas este să înțelegi natura acuzațiilor. Evaziunea fiscală se deosebește de fraudă sau de delapidare prin faptul că vizează obligațiile către fisc, dar adesea se cumulă cu alte infracțiuni, cum ar fi falsul în documente contabile sau gestionarea frauduloasă a fondurilor europene. De aceea, un dosar rareori se limitează la un singur cap de acuzare. Cea mai frecventă combinație este evaziunea fiscală asociată cu falsul în declarații și cu utilizarea de facturi false. Dacă parchetul dispune un sechestru asigurător, situația se complică și mai tare, pentru că blochează conturi sau imóvile înainte de un verdict.

Prima etapă: reacția rapidă și documentarea

Momentul cheie este primele 48 de ore de la notificare. Orice întârziere poate permite administrației să ia măsuri asigurătorii sau să finalizeze un proces verbal pe care tu nu l-ai putut contesta. Iată ce trebuie făcut imediat:

- Păstrează o copie a tuturor documentelor solicitate, împreună cu dovezi ale transmiterii lor (e-mailuri, confirmări de primire).
- Nu distruge niciun document original, chiar dacă pare inutil. Orchiarea dosarului (ștergerile sau alterările) agravează situația.
- Oprește orice comunicare spontană cu inspectorii. Nu oferi explicații verbale sau scrise fără consultarea unui avocat.
- Verifică dacă există un sechestru asupra conturilor sau patrimoniului și, dacă da, solicită judecătorului de instrucție o reducere a cuantumului sechestrat, demonstrând că suma este disproporționată.
- Adună toate extrasele de cont, contractele, facturile și corespondența relevantă pentru perioada verificată.

A doua etapă: analiza juridică și tehnica de apărare

Un avocat criminalitate economică va separa probele în două categorii: probe care atestă realitatea faptelor (de exemplu, plăți efective către furnizori) și probe care atestă intenția (corespondența în care se discută modalități de a ascunde veniturile). Apărării îi convine să demonstreze că nu a existat intenția de a frauda, ci o eroare contabilă sau o interpretare diferită a normelor fiscale. De aceea, documentarea contabilă trebuie să fie impecabilă: orice eroare în registrele TVA sau în balanțe poate fi interpretată de procuror ca fals contabil.

Dosarele de evaziune fiscală se bazează frecvent pe expertize contabile. Un avocat criminalitate economică va colabora cu un expert contabil care să conteste metodologia inspectiei, să identifice erorile de cuantificare a prejudiciului și să propună o variantă de fisk

care să fie mai apropiată de realitatea economică. Fără un dialog tehnic între avocat și expert, apărării îi este foarte dificil să răstoarne acuzația.

A treia etapa: negocierea și soluția alternativă

În sistemul român, legea prevede posibilitatea de a achita debitele accesoriu înainte de condamnare, ceea ce duce la o pedepasă mai blândă (adesea cu suspendarea executării). Nu este vorba de a „cumpăra” achitarea, ci de a demonstra că ești dispus să restitui prejudiciul. Procurora vede în asta un semn de responsabilitate și, în dosarele cu prejudiciu mediu, poate propune o soluție procesuală (de exemplu, acordul de recunoaștere a vinovăției).

Dacă nu există suficientă probă pentru evaziune, se poate negocia încheietura dosarului pentru o contravenție fiscală. Un avocat cu experiență în criminalitatea economică știe să evalueze când este momentul să insiști pe nevinovăție și când să propui o soluție amiabilă. Greșeala frecventă a contribuabililor este să creadă că, plătind datoría, problema dispare. Nu este așa: plătînd nu anulează acuzația de evaziune, ci doar mitiga pedepsa.

Aceasta etapă: urmărire în instanță și gestionarea probelor

Dosarul ajunge în fața judecătorului de instrucție și, mai târziu, în completul de judecat. Acolo, avocatul trebuie să combată fiecare probă în parte. În practică, multe acuzații de evaziune fiscală se clătesc din cauza erorilor de procedură: inspectorii nu au respectat termenul legal de efectuare a controlului, nu au prezentat procesul verbal în forma legală sau au extrapolat date fără bază legală. Un avocat criminalitate economică atent va verifica fiecare pas procedural și sesizează instanta de încălcari.

O altă vulnerabilitate a acuzării este lipsa de individualizare a faptelor. În societăți comerciale, evaziunea fiscală se impută administratorului, dar uneori procurorul nu poate demonstra că administrarea a fost efectiva (de facto, cine a semnat documentele). Aici intervine delapidarea: dacă angajații au gestionat fraudulos documente contabile, responsabilitatea poate fi transferată către ei, nu către patron. Trebuie însă probată complicitatea lor, ceea ce avocatul va încerca să prevină prin declarații și expertize.

Ce urmează după sentință

Chiar și după o condamnare, calea de atac (apel) este deschisă. În apel, se pot aduce probe noi sau se pot contesta vicii de procedură. De asemenea, se poate cere încetarea sechestrului asupra bunurilor care nu sunt direct legate de prejudiciu. Experiența arată că, în majoritatea dosarelor de evaziune fiscală, cuantumul sechestrat este mai mare decât prejudiciul real, iar un avocat bun obține restituirea diferenței după o expertiză contrară.

În final, un dosar de evaziune fiscală este un test de rezistență și de organizare. Pregătirea începe din momentul în care primești prima notificare și continuă până la epuizarea căilor de atac. Alege un avocat specializat în criminalitate economică, care să cunoaștă atât dreptul penal cât și fiscalitatea aplicată. Fără acea dublă competență, riști să plătești de două ori: odată cu pedepse și odată cu onorarii ineficiente.